

คำวินิจฉัยของ นายอรรถ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๑/๒๕๕๕

วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้มีคำสั่งยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศ

ข้อเท็จจริงได้ความตามคำร้องและคำร้องเพิ่มเติมว่า พรรคชวนาพัฒนาประเทศได้รับการจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคตั้งแต่วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามมาตรา ๒๕ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามมาตรา ๓๕ หัวหน้าพรรคการเมืองต้องจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน พรรคชวนาพัฒนาประเทศได้รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมืองนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทินเกินกว่ากำหนดเก้าสิบวันและหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๒๕ ตามลำดับ พรรคชวนาพัฒนาประเทศไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามเงื่อนไขของมาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๕ กล่าวคือ เกี่ยวกับการดำเนินการ ตามมาตรา ๒๕ นั้น พรรคชวนาพัฒนาประเทศต้องดำเนินการให้มีสาขาพรรคการเมืองภาคละหนึ่งสาขาตามที่ปรากฏ พรรคชวนาพัฒนาประเทศได้แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๕ สาขา คือสาขาที่ ๑ ตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ ๔/๒ หมู่ที่ ๑ ถนนเลียบริมทางรถไฟ แขวงกระทุ่มราย เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร สาขาที่ ๒ ตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ ๕๕/๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลชัยบุรี อำเภอมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง สาขาที่ ๓ ตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ ๒๕๓/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าโรง อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดนครราชสีมา สาขาที่ ๔ ตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ ๑๔๕ ซอยถนนเดชอุดม ๖ ถนนในเมือง ตำบลในเมือง อำเภอนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา สาขาที่ ๕ ตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ ๑๖๕/๑ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลเทพาลัย อำเภอกอง จังหวัดนครราชสีมา นายทะเบียนพรรคการเมืองได้อาศัยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓ ได้ตรวจสอบโดยเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องให้มาชี้แจงและให้ส่งเอกสารมาเพื่อประกอบการพิจารณา ข้อเท็จจริง

ได้ความว่า เกี่ยวกับสาขาที่ ๑ ที่ ๒ หลักฐานเกี่ยวกับสมาชิกพรรคไม่ครบถ้วน กล่าวคือ ไม่มีสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้านของสมาชิก นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงสั่งให้หัวหน้าพรรคชวนาพัฒนาประเทศส่งสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้านของบุคคลดังกล่าวให้ถูกต้องเพื่อพิจารณาดำเนินการภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งสำหรับสาขาที่ ๕ เற்றுณิกมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ จึงขาดคุณสมบัติการเป็นกรรมการสาขาพรรค วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๕ พรรคชวนาพัฒนาประเทศได้ส่งเอกสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับสาขาที่ ๑ และที่ ๒ วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๕ ได้แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๕ โดยเปลี่ยนชื่อற்றுณิกจากนางสาวอัญชลี มีศิลป์ เป็นนายวรเดช มีศิลป์ จากการตรวจสอบพบอีกว่า สาขาที่ ๕ ไม่มีการประชุมเกี่ยวกับการจัดตั้งพรรคในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๕ และไม่มีสมาชิกพรรคตามบัญชีรายชื่อแนบท้ายรายงานการประชุมเข้าประชุมครบองค์ประชุมตามข้อบังคับของพรรค และบุคคลที่ปรากฏชื่อในรายงานการประชุมใหญ่สาขาพรรคส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกของพรรค ไม่ได้เข้าร่วมประชุมและไม่ได้ลงลายมือชื่อด้วยตนเอง สาขาที่ ๒ ผู้มีชื่อเป็นกรรมการสาขาพรรคจำนวน ๕ คน ไม่ได้เข้าประชุมใหญ่เพื่อก่อตั้งสาขาพรรค หรือเลือกตั้งกรรมการบริหารสาขาพรรค ไม่ได้ลงลายมือชื่อในบัญชีผู้เข้าประชุม ไม่เคยจัดทำรายงานการประชุมสาขาพรรค ลายมือชื่อผู้เข้าร่วมประชุมส่วนหนึ่งไม่ตรงกับความจริง สาขาที่ ๑ มีการประชุม ณ ที่ทำการพรรคเลขที่ ๒๕๑๐ ซอย ๗๑ ถนนลาดพร้าว เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร แต่รายงานการประชุมระบุว่า ประชุม ณ ที่ทำการสาขาพรรค เลขที่ ๔/๒ หมู่ที่ ๑ ถนนเลียบวารี แขวงกระทู้มราย เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ และผู้เข้าร่วมประชุมลงชื่อแทนกัน สำหรับรายงานการจัดตั้งสาขาพรรคที่ ๖ จังหวัดอุดรธานี และสาขาพรรคที่ ๗ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ยื่นเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๔ นั้น คณะผู้เริ่มจัดตั้งสาขาพรรคทั้งสองสาขาได้จัดประชุมใหญ่สมาชิกพรรคเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค ก่อนที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารพรรค การจัดตั้งสาขาพรรคสาขาพรรคที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๕ ที่ ๖ และที่ ๗ ไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรค ข้อ ๓๗ ข้อ ๓๘ และข้อ ๓๙ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคชวนาพัฒนาประเทศ ถือว่าพรรคชวนาพัฒนาประเทศไม่ได้ดำเนินการให้มีสาขาพรรคให้ครบถ้วนภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๕ ข้อที่หัวหน้าพรรคชวนาพัฒนาประเทศอ้างว่า นายทะเบียนไม่ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๕ นั้น เห็นว่า เป็นเรื่องพิจารณาในชั้นการขอจัดตั้งพรรคการเมือง แต่กรณีตามคำร้องเป็นเรื่องได้มีการจัดตั้งพรรคเสร็จเรียบร้อยแล้ว นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ กล่าวคือ ตรวจสอบเอกสารการขอจัดตั้งพรรคการเมือง มาตรา ๑๔ (๓) เกี่ยวกับกรณีตามมาตรา ๓๕ นั้น หัวหน้าพรรคชวนาพัฒนาประเทศ

ไม่ได้จัดทำรายงานการดำเนินการของพรรคในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา คือ ปี ๒๕๕๓ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๔ การที่หัวหน้าพรรคชวนาพัฒนาประเทศมีหนังสือชี้แจงว่า พรรคยังมีได้เป็นพรรคการเมืองที่สมบูรณ์ และได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคจากนายทะเบียนพรรคการเมืองยังไม่ครบปีปฏิทิน นั้น เป็นเรื่องและผู้ร้องเข้าใจเรื่องเวลาผิด ไม่อาจอ้างให้พ้นความผิดได้ กรณีมีเหตุให้ยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และวรรคสอง

อาศัยเหตุดังกล่าวมาข้างต้น จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคชวนาพัฒนาประเทศ

นายอูระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ